

Nieuwsbrief voor dierenartsen en veehouders over de implementatie van het koninklijk besluit van 17 december 2024 inzake de preventie en bestrijding van antimicrobiële resistentie bij dieren.

Het koninklijk besluit van 17 december 2024 inzake de preventie en bestrijding van antimicrobiële resistentie bij dieren werd op 30 december 2024 gepubliceerd in het Belgisch Staatsblad en trad op 9 januari 2025 in voege.

AMCRA voorziet in opdracht van de FOD Volksgezondheid, Veiligheid van de Voedselketen en Leefmilieu (FOD VVVL) infosessies en webinars ter ondersteuning van de implementatie van dit besluit. Meer informatie hierover volgt via de nieuwsbrieven en website van AMCRA en de website van de FOD VVVL.

1. Toepassingsgebied

Het besluit is van toepassing op alle inrichtingen met een minimumcapaciteit van vijf stuks varkens, tweehonderd stuks braadkippen of leghennen of vijf stuks vleeskalveren gehouden op een vleeskalverhouderij.

Geconsigneerde inrichtingen (zoals dierentuinen en onderzoekscentra), beslagen met gezelschapsvarkens of gezelschapsvarkensbedrijven, beslagen met gehouden everzwijnen en inrichtingen met geringe capaciteit vallen niet onder het toepassingsgebied.

Het besluit legt de grenswaarden vast voor de benchmarkkleurscore die per diersoort of diercategorie toegekend wordt door het Geneesmiddelenagentschap, regelt de toekenning van een AB-bedrijfsstatuut aan beslagen of inrichtingen op basis van de benchmarkkleurscore en legt maatregelen op aan beslagen of inrichtingen met een geel of rood AB-bedrijfsstatuut.

Verder regelt het besluit volgende elementen:

- de voorwaarden voor de opleiding tot erkende AR-coaches,
- de voorwaarden om zich te laten registreren tot erkende AR-coach,
- de oprichting en werking van een evaluatiecommissie.

Deze elementen worden hier niet opgenomen.

2. Benchmarking

Het Geneesmiddelenagentschap geeft in haar rapporten over het gebruik van antibiotica op bedrijfsniveau, een benchmarkwaarde mee **per diersoort** (vleeskalveren) **of diercategorie** (voor varkens: niet-gespeende biggen, biggen, vleesvarkens en zeugen, voor kippen: braadkippen of legkippen). Eveneens in het rapport wordt aan deze benchmarkwaarde een benchmarkkleurscore toegekend, namelijk groen, geel of rood, gebaseerd op de grenswaarden die zijn vastgelegd in bijlage I van het ministerieel besluit van 17 december 2024 inzake de preventie en bestrijding van antimicrobiële resistentie bij dieren.

3. AB-bedrijfsstatuut

Op basis van de benchmarkkleurscores wordt **per diersoort** een AB-bedrijfsstatuut toegekend in het eerste benchmarkrapport van het Geneesmiddelenagentschap van het jaar. Bij overname van een of meerdere beslagen of de inrichting in zijn geheel wordt het AB-bedrijfsstatuut behouden.

Varkens

Een inrichting kan slechts 1 beslag varkens bevatten. Een beslag varkens kan meerdere categorieën varkens bevatten. Elke categorie krijgt een benchmarkkleurscore, het beslag krijgt, op basis van de verschillende benchmarkkleurscores, een AB-bedrijfsstatuut. De AB-bedrijfsstatuten worden als volgt toegekend:

- Groen indien de benchmarkkleurscores van alle categorieën groen is,
- Geel indien de benchmarkkleurscore van minstens één categorie geel is en de benchmarkkleurscore van de overige categorieën groen is,
- Rood indien de benchmarkkleurscore van minstens één categorie rood is.

Indien één of meerdere categorieën op een varkensbeslag geen benchmarkwaarde hebben in het laatste rapport, en dus ook geen benchmarkkleurscore, wordt het AB-bedrijfsstatuut bepaald op basis van de categorieën die wel een benchmarkwaarde hebben in het laatste rapport. Indien voor geen enkele categorie varkens een benchmarkwaarde beschikbaar is in het rapport of indien er geen rapport beschikbaar is, wordt het AB-bedrijfsstatuut van het vorige rapport behouden.

Vleeskalveren

Zoals bij varkens is er maar één beslag met vleeskalveren op een inrichting. Vleeskalveren worden niet opgedeeld in categorieën. Hierdoor is het AB-bedrijfsstatuut bij vleeskalveren gelijk aan de benchmarkkleurscore van het beslag.

Indien voor een beslag vleeskalveren geen benchmarkwaarde beschikbaar is in het rapport, wordt het AB-bedrijfsstatuut van het vorige rapport behouden.

Braadkippen en leghennen

Op een inrichting met pluimvee kunnen meerdere beslagen met braadkippen en/of leghennen aanwezig zijn. Voor braadkippen en leghennen wordt per categorie pluimvee een benchmarkkleurscore toegekend. Op inrichtingen met pluimvee wordt het AB-bedrijfsstatuut als volgt toegekend:

- groen indien de benchmarkkleurscores van de twee categorieën groen is,
- geel indien de benchmarkkleurscore van minstens één categorie geel is en de benchmarkkleurscore van de andere categorie groen of geel is,
- rood indien de benchmarkkleurscore van minstens één van de twee categorieën rood is.

Indien één van de twee categorieën pluimvee van een inrichting geen benchmarkkleurscore heeft in het rapport, wordt het AB-bedrijfsstatuut bepaald op basis van de categorie die wel een benchmarkkleurscore heeft in het rapport. Indien voor beide categorieën geen benchmarkkleurscore beschikbaar is in het rapport, wordt het AB-bedrijfsstatuut van het vorige rapport behouden.

4. Maatregelen

De maatregelen worden opgelegd op basis van het AB-bedrijfsstatuut dat meegedeeld wordt door het Geneesmiddelenagentschap in het eerste benchmarkrapport van het jaar. Aan inrichtingen of beslagen met een **groen AB-bedrijfsstatuut** worden **geen maatregelen** opgelegd.

Exploitanten van een inrichting of beslag met een **geel of rood AB-bedrijfsstatuut** laten hun bedrijfsdierenarts, in onderling overleg, een **bedrijfsgezondheidsplan** opstellen en voeren het bijhorend plan van aanpak uit.

De aanduiding van een **erkende Antibiotic Reduction-coach** (AR-coach) wordt opgelegd aan exploitanten die **3 opeenvolgende keren een rood AB-bedrijfsstatuut** toegekend kregen voor:

- een beslag vleeskalveren of,
- een beslag varkens waarbij minstens één categorie telkens een rode benchmarkkleurscore had of,
- een inrichting met braadkippen en/of leghennen waarbij minstens één categorie telkens een rode benchmarkkleurscore had.

Het bedrijfsgezondheidsplan

Het bedrijfsgezondheidsplan wordt opgesteld binnen de zes maanden na toekenning van het oranje of rode AB-bedrijfsstatuut. Het bedrijfsgezondheidsplan bestaat uit twee delen, namelijk **een evaluatie** van de status van de infectiepreventie en -bestrijding en van de bioveiligheid en **een actieplan** dat de te nemen maatregelen bevat om de situatie in het beslag of inrichting te verbeteren.

Het bedrijfsgezondheidsplan en de uitvoering ervan worden minstens om de twaalf maanden, in overleg met de exploitant, door de bedrijfsdierenarts geëvalueerd en waar nodig bijgesteld. De exploitant nodigt zijn bedrijfsdierenarts hiervoor uit.

Het bedrijfsgezondheidsplan bevat minimaal een evaluatie van de bedrijfsgezondheid waarbij volgende elementen schriftelijk of elektronisch zijn vastgelegd:

- datum van uitvoering,
- geëvalueerde punten,
- bevindingen per diercategorie.

Op basis van de evaluatie wordt een actieplan opgesteld waarvan volgende punten schriftelijk of elektronisch worden vastgelegd:

- datum van opmaak,
- beschrijving uit te voeren acties en relatie met de evaluatie,
- per uit te voeren actie :
 - o geplande datum start uitvoering,
 - o effectieve datum start uitvoering,
 - o data opvolging door bedrijfsdierenarts,
 - o datum einde uitvoering,
- evaluatie door bedrijfsdierenarts van de uitvoering.

Het bedrijfsgezondheidsplan wordt door de exploitant en bedrijfsdierenarts ondertekend. Het wordt ter beschikking gehouden van het FAVV.

Een bedrijfsgezondheidsplan dat reeds opgesteld en geïmplementeerd werd vóór het ontvangen van een geel of rood AB-bedrijfsstatuut moet niet opnieuw opgesteld worden indien het is opgemaakt zoals hierboven beschreven en het minder dan tien maanden vóór het ontvangen van het gele of rode AB-bedrijfsstatuut opgesteld werd.

Coaching door een erkende AR-coach

De exploitant van dergelijke inrichting/beslag duidt, in overleg met de bedrijfsdierenarts en binnen de 2 maanden na het toekennen van de laatste benchmarkleerscore, een **erkende AR-coach** van zijn keuze aan om hem te laten begeleiden naar een verminderd gebruik van antibiotica. De lijst met erkende AR-coaches en hun contactgegevens kan geraadpleegd worden op de website van de FOD VVVL.

De begeleiding door de erkende AR-coach verloopt over een periode van 24 maanden. De samenwerkingsvoorwaarden worden in onderling overleg schriftelijk vastgelegd en bestaat minimaal uit volgende elementen:

- de naam van de betrokken partijen,
- start en einddatum van het contract (minimum 24 maanden),
- uit te voeren taken en acties waaronder:
 - o een bedrijfsaudit op basis van een bedrijfsgezondheidsplan en een volledig beeld van de inrichting,
 - o de nodige opvolging door de AR-coach die kan variëren afhankelijk van de situatie op de inrichting of het beslag,
 - o evaluaties,
- de prijs per taak of actie,
- betalingsvoorwaarden.

De uit te voeren elementen opgenomen in de samenwerkingsovereenkomst worden geëvalueerd en aangepast volgens noodzaak. De aanstelling van een coach door de exploitant voorafgaand aan de verplichte coaching, voldoet aan de verplichte coaching indien zowel de coach als de coaching voldoen aan de voorwaarden zoals opgelegd in het koninklijk besluit.

De erkende AR-coach legt de uitgevoerde elementen van de coaching schriftelijk of elektronisch vast

Om de onpartijdigheid te waarborgen mag de erkende AR-coach op het moment van de aanstelling tot 6 maanden na de coaching geen professionele binding hebben met de exploitant of de bedrijfsdierenarts. Voorbeelden van professionele binding zijn de overeenkomst van epidemiologische bewaking en samenwerkingsovereenkomsten tussen dierenartsen. Zo kunnen dierenartsen niet coachen op inrichtingen waar ze bedrijfsdierenarts zijn. Er mag ook geen commerciële binding zijn. Hier wordt bijvoorbeeld gedacht aan dierenartsen die werken in opdracht van voederfirma's die voeder leveren aan de betrokken inrichting of dierenartsen die reeds als consultant of tweedelijnsdierenarts werken voor de inrichting.

De activiteiten uitgevoerd door de erkende verenigingen in het kader van officiële opdrachten of wetenschappelijk onderzoek en de activiteiten uitgevoerd door de erkende wetenschappelijke instellingen in het kader van wetenschappelijk onderzoek, vallen in dit kader niet onder professionele of commerciële binding.

Verder mogen AR-coaches tot 12 maanden na het einde van de coaching geen overeenkomst van epidemiologische bewaking afsluiten met de betrokken inrichting of beslag.

Klachten over de erkende AR-coaches kunnen ingediend worden bij de FOD VVVL. Meer informatie hierover zal te vinden zijn op de website van de FOD VVVL.